

**ZAPISNIK SA SJEDNICE RADNE GRUPE ZA PRIPREMU I VOĐENJE
PREGOVORA U OBLASTI PRAVNE TEKOVINE KOJA SE ODNOSI NA
PREGOVARAČKO POGLAVLJE 24 – PRAVDA, SLOBODA I BEZBJEDNOST**

Sjednica Radne grupe za poglavlje 24 održana je 10. jula 2019, s početkom u 8:30 časova, u Ministarstvu unutrašnjih poslova.

Sjednica je održana sa sljedećim dnevnim redom:

- 1. usvajanje dnevnog reda;*
- 2. usvajanje zapisnika s prethodne sjednice Radne grupe;*
- 3. Izvještaj Evropske komisije o Crnoj Gori 2019 – ključni nalazi i preporuke;*
- 4. ekspertske misije u poglavlju 24;*
- 5. polugodišnji izvještaj o realizaciji Akcionog plana za poglavlje 24, za period januar-jun 2019;*
- 6. razno.*

1. Usvajanje dnevnog reda

Kako nije bilo primjedbi, predloženi dnevni red sastanka usvojen.

2. Usvajanje zapisnika s prethodne sjednice Radne grupe

Šefica Radne grupe **Tanja Ostojić** se interesovala da li ima primjedbi na dostavljeni nacrt zapisnika s konstitutivne sjednice Radne grupe održane 4. decembra 2018. Kako nije bilo primjedbi, konstatovano da je zapisnik s konstitutivne sjednice usvojen.

3. Izvještaj Evropske komisije o Crnoj Gori 2019 – ključni nalazi i preporuke

U okviru ove tačke, šefica Radne grupe **Tanja Ostojić** podsjetila na ključne nalaze i preporuke Izvještaja Evropske komisije o Crnoj Gori, objavljenog 29. maja 2019. Istakla je da je u Izvještaju konstatovano da je Crna Gora **umjereno spremna** za primjenu pravne tekovine i standarda EU u oblasti koju obuhvata poglavlje 24, a sveukupno je postignut **određeni napredak** u usvajanju prošlogodišnjih preporuka, naročito u pogledu unapređenja kapaciteta za rješavanje pitanja priliva migranata i unapređenje saradnje sa susjednim državama u dijelu upravljanja granicama. Ostojić ukazala da je ovo identična ocjena kao i u prethodnom Izvještaju - i što se tiče spremnosti za članstvo i što se tiče ostvarenog napretka u prethodnih 12 mjeseci.

Ostojić naglasila da, shodno nalazima iz Izvještaja, Crna Gora **u narednom periodu** naročito treba da:

- usvoji standardne operativne procedure za sprovođenje finansijskih istraga kada je riječ o organizovanom kriminalu, terorizmu, pranju novca i slučajevima teške korupcije i da preduzme konkretne mjere za pokretanje finansijskih istraga od samog početka krivične istrage;
- preduzme konkretne mjere kojima će primjenu sporazuma o priznanju krivice ograničiti na izuzetne slučajeve, i time da unaprijedi transparentnost i kredibilnost odgovora pravosudnog sistema na slučajeve organizovanog kriminala, kroz dosljednu politiku kažnjavanja koja ima naročito odvratajući efekat;
- nastavi da unapređuje svoje kapacitete za bavljenje mješovitim tokovima migracija i integracijom izbjeglih lica, da nastavi da unapređuje ljudske i materijalne resurse posvećene upravljanju granicama i sistemu za registraciju migranata.

Kad je u pitanju **borba protiv organizovanog kriminala**, Ostojić ukazala da je Crna Gora postigla **određeni nivo spremnosti**, a ostvaren je **određeni napredak** u ispunjavanju prošlogodišnjih preporuka. Napomenula je da je ovo identična ocjena kao i u prethodnom Izvještaju - i što se tiče spremnosti za članstvo i što se tiče ostvarenog napretka u prethodnih 12 mjeseci. Potcrtala je da Crna Gora mora dodatno da unaprijedi bilans ostvarenih rezultata u pogledu pravosnažnih osuđujućih presuda, naročito u oblasti borbe protiv trgovine ljudima, pranja novca, krijumčarenje cigareta, kao i da poveća broj slučajeva trajnog oduzimanja imovine.

U osvrtu na **preporuke** iz Izvještaja, Ostojić naglasila da u predstojećoj godini Crna Gora treba naročito da:

- stavi poseban akcenat na zaplijenu imovine stečene kroz kriminalne aktivnosti, uz snažnu političku podršku i razvijanje građanske svijesti o značaju zaplijene imovine koja je stečena kriminalnim radnjama. Treba da uspostavi integrisani operativni pristup kod svih uključenih organa, kao i da im omogući neophodna zakonska i operativna sredstva, i tako pruži uslove za uspostavljanje značajnog bilansa rezultata;
- unaprijedi efikasnost finansijskih istraga kroz ažuriranje podataka u katastru i radom na uspostavljanju centralizovanog registra bankovnih računa, u skladu sa Petom EU direktivom o sprečavanju pranja novca;
- preduzme odgovarajuće zakonske mjere kojima će pokrenuti reformu policije, kako bi podigla nivo profesionalizma policije, i putem obezbjeđivanja centralizovanog i transparentnog procesa zasnovanog na rezultatima, i putem privlačenja stručnjaka odgovarajućeg profila.

U nastavku sjednice, **Ostojić** se osvrnula na nalaze i preporuke koje se odnose na ostale podoblasti u okviru poglavlja 24. U tom kontekstu, ukazala da se, u oblasti **migracija**, u Izvještaju preporučuje Crnoj Gori da nastavi s naporima u borbi protiv migracionog pritiska i poveća nacionalne kapacitete u tom smislu, a konstatuje potreba za uspostavljanjem mehanizama dobrovoljnog povratka i zaključivanjem bilateralnih sporazuma o readmisiji sa zemljama koje su glavni izvor neregularnih migranata.

Ostojić ukazala da je u oblasti **azila** u Izvještaju istaknuto da postoji zabrinutost zbog ograničenih kapaciteta za upravljanje migracijama, što često rezultira preopterećenjem sistema. Navodi se da je potrebno nastaviti napore za dalje unapređenje prihvatnih i operativnih kapaciteta, kao i unaprijediti interresornu saradnju i značajnije uključiti Ministarstvo rada i socijalnog staranja u fazi integracije, kako bi državna politika o azilu dostigla svoj puni potencijal.

Kad je u pitanju oblast **vizne politike**, preporučuje se da Crna Gora preduzme konkretne korake kako bi u potpunosti uskladila svoju viznu politiku s viznom politikom EU. Konstatuje se da je veća pažnja potrebna za uspješnu reintegraciju povratnika, posebno najugroženijih poput Roma i Egipćana, kao i da je potrebna pojačana koordinacija između vlade, lokalnih vlasti, međunarodnih organizacija i nevladinih organizacija u ovoj oblasti.

Ostojić prenijela da se u Izvještaju konstatuje da su u oblasti **vanjskih granica i Šengena** materijalni i ljudski resursi granične policije nedovoljni da bi se nosili s izazovima, te da bi u skladu sa Šengenskim akcionim planom bilo potrebno imati još 600 službenika. Preporučuje se ulaganje finansijskih sredstava u modernizaciju granične infrastrukture i eliminacija tehničkih nedostataka u pogledu elektronskog nadzora. Ukazano je da bi trebalo intenzivirati učešće pogranične policije u borbi protiv prekograničnog kriminala i istagama u toj oblasti.

U oblasti **pravosudne saradnje u građanskim i krivičnim stvarima**, Crna Gora se ohrabruje da učestvuje u zajedničkim istražnim timovima kad god postoji operativna potreba za tim, jer bi to olakšalo i povećalo njenu pravosudnu saradnju sa državama članicama EU. Uz to, konstatuje se da Crna Gora i dalje treba da završi reviziju svojih administrativnih i budžetskih kapaciteta u pravosudnoj saradnji kako bi se odgovorilo na potrebe u ovoj oblasti.

Kad je u pitanju **policajska saradnja**, konstatuje se da je neophodno dalje unapređivati tehnička rješenja za automatsku razmjenu DNK, otisaka prsta i registracije vozila među zemljama članicama Konvencije o međunarodnoj saradnji za Jugoistočnu Evropu. Takođe, preporučuje se Upravi policije da radi više samoinicijativno, a da im tužilaštvo delegira veći broj aktivnosti, s ciljem bolje razmjene podataka između lokalnog i centralnog nivoa. Ukazano je da administrativni kapaciteti Crne Gore za **borbu protiv računarskog**

kriminala i kriminala putem interneta moraju biti adresirani kao pitanje prioriteta. U oblasti **borbe protiv trgovine ljudima**, konstatuje se da Crna Gora tek treba da demonstrira da je sposobna za uspostavljanje solidnog bilansa rezultata u ovoj oblasti, dok se u oblasti **borbe protiv pranja novca** ocjenjuje da je ekonomska ekspertiza u okviru policije i tužilaštva i dalje nedovoljna.

U oblasti **borbe protiv terorizma**, preporučuje se sprovođenje daljih preventivnih aktivnosti za borbu protiv radikalizacije, uz uključivanje lokalnih vlasti i organizacija civilnog društva.

Ističe se zabrinutost u oblasti **saradnje u oblasti droga** zbog činjenice da različite institucije, kao što je Jedinica za droge, ostaju s nedovoljnim brojem službenika, kao i zbog nedostatka sigurnog skladišta za droge i prekursore za droge prije uništenja. Konstatuje se takođe da nacionalni sistem za rano upozorenje zahtijeva dalje jačanje, te da prikupljanje podataka o drogama ostaje fragmentisano i nije centralizovano.

U osvrtu na nalaze iz Izvještaja, **Dejan Đurović** informisao o najnovijim aktivnostima na polju međunarodne policijske saradnje, s posebnim osvrtom na pitanje unapređenja automatske razmjene podataka.

Milenka Žižić istakla da postoji svijest o potrebi da kaznena politika u dijelu primjene sporazuma o priznanju krivice bude strožija, kao i da se finansijske istrage vode paralelno sa krivičnim istragama, što će u konačnom dovesti do trajnog oduzimanja imovine stečene kriminalnom djelatnošću.

Ostojić potcrtala da će nam preporuke iz Izvještaja biti smjernice za dalje unapređenje stanja i dostizanje evropskih standarda u oblastima od značaja. S tim u vezi, informisala da je u užem sastavu definisan **prijedlog preporuka državnim organima za dalje unapređenje stanja u poglavlju 24** na osnovu Izvještaja EK, čija će se realizacija pratiti u narednom periodu.

S prethodnim u vezi, **Ostojić** istakla da je prioritet da u što skorijem periodu **ostvarimo konkretan napredak** u oblastima od značaja, naročito zbog činjenice da se nalazimo **u završnoj fazi ispunjenja privremenih mjerila**, što će predstavljati osnov za dobijanje završnih mjerila u poglavljima 23 i 24.

4. Ekspertske misije u poglavlju 24

Ostojić podsjetila da je u periodu od početka 2019. Evropska komisija organizovala nekoliko ekspertskih misija u poglavlju 24, čije će preporuke služiti našoj strani za otklanjanje nedostataka i unapređenje sveukupnog sistema.

Tako je u martu 2019. održana **ekspertska misija na temu međunarodne pravosudne saradnje**, koju su predvodili nezavisni eksperti iz **Italije** (Alberto Perduca i Paolo Rampini). Cilj misije je bio da obezbijedi procjenu ukupnog napretka koji je Crna Gora ostvarila u oblasti pravosudne saradnje u građanskim i krivičnim stvarima.

U maju 2019. održana je **ekspertska misija na temu prevencije i borbe protiv krijumčarenja i nedozvoljene trgovine cigaretama**, u okviru koje je vršena procjena trenutnog stanja u ovoj oblasti i sagledan napredak postignut od posljednje ekspertske misije na ovu temu održane 2014. Misiju su predvodili ekspert iz **OLAF**-a (Salvatore Katanija) i nezavisna ekspertkinja iz **Italije** (Valentina Kavalijeri).

U periodu od 4-6. juna 2019. održana je **ekspertska misija na temu integrisanog upravljanja granicama**, koju je predvodio nezavisni ekspert iz **Finske** (Arto Nimenkari). Cilj misije je bio procjena stepena sprovođenja postojeće Strategije integrisanog upravljanja granicom, razmjena znanja i najboljih praksi u vezi s novim konceptom integrisanog upravljanja granicom i njegova primjena u nacionalnim strategijama, kao i sagledavanje usvojenih preporuka s prethodne misije održane u junu 2018.

Ostojić informisala da je u periodu od 17. do 21. juna 2019. održana **ekspertska misija na temu konkretnih predmeta u oblasti visoke korupcije, borbe protiv organizovanog kriminala i pranja novca**. Misiju su predvodili nezavisni eksperti iz **Austrije** (Martina Šprajcer-Kropiunik), **Belgije** (Teo Bil) i **Italije** (Mauricio Varaneze).

U vezi s ovom misijom, **Dejan Đurović** informisao o reorganizaciji Uprave policije i statusu bivše Uprave za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma, te o narednim koracima za obnavljanje kandidature Crne Gore za članstvo u EGMONT grupi, međunarodnoj asocijaciji finansijsko-obavještajnih službi.

Ostojić informisala da 10. jula počinje **misija na temu borbe protiv terorizma i nasilnog ekstremizma**, kojom prilikom će se razmotriti prioritete aktivnosti koje će se u Crnoj Gori sprovoditi u okviru Zajedničkog akcionog plana za Zapadni Balkan o borbi protiv terorizma, potpisanog u oktobru 2018.

5. Polugodišnji izvještaj o realizaciji Akcionog plana za poglavlje 24, za period januar-jun 2019

U okviru ove tačke dnevnog reda, **Ostojić** ponovila zajedničko zapažanje crnogorske i evropske strane da su Akcioni planovi za poglavlja 23 i 24 zastarjeli i da ne odgovaraju obavezama koje proističu iz trenutne faze pregovaračkog procesa. Imajući ovo u vidu, a posebno uzimajući u obzir vrijeme i energiju potrebnu za izvještavanje o realizaciji AP2324, kao i činjenicu da polugodišnji izvještaji na kraju ne služe kao glavni izvor informacija, Ostojić informisala da smo pisali Evropskoj komisiji da u kontekstu polugodišnjeg izvještavanja za period januar-jun 2019. razmotri mogućnost da u vidu sažetog pregleda informišemo o najvažnijim aktivnostima u oblastima od značaja u poglavlju 24. S tim u vezi, konstatovala da je ovakav prijedlog prihvaćen od EK, pa se neće raditi na pripremi polugodišnjeg izvještaja o realizaciji Akcionog plana za period januar-jun 2019. Umjesto toga, Ostojić najavila da ćemo **od EK dobiti spisak pitanja u oblastima od značaja, za izvještajni period januar-jun 2019.** Ostojić naglasila da se ovaj način izvještavanja odnosi samo na izvještajni period januar-jun 2019, dok će se način informisanja za naredne izvještajne periode naknadno definisati.

6. Razno.

Ostojić najavila da će se sljedeći sastanak Pododbora za pravdu, slobodu i bezbjednost održati u terminu od 8-9. oktobra 2019.

*

Sastanku su prisustvovali:

šefica Radne grupe za poglavlje 24 **Tanja Ostojić**, sekretar Radne grupe za poglavlje 24 **Miloš Radonjić**, **Dragan Dašić**, **Miloš Talović**, **Dejan Đurović**, **Milenka Žižić**, **Jasna Sekulić**, **Rade Lazović**, **Dejan Bojić**, **Kristina Baćović**, **Tijana Madžgalj**, **Boban Šaranović**, **Zoran Miličković** (u ime **Mladena Markovića**), **Sandra Đonović**.

Sastanku nijesu prisustvovali:

Ognjen Mitrović, **Dragan Radonjić**, **Milutin Popović**, **Emir Dacić**, **Tatjana Drobniak**, **Veljko Rutović**, **Zoran Ulama**, **Borjanka Simićević**, **Milan Paunović**, **Milica Čvorović**, **Milica Milutinović**.

Zapisnik sačinio: **Miloš Radonjić**, sekretar Radne grupe za poglavlje 24.

Zapisnik verifikovala i odobrila: **Tanja Ostojić**, šefica Radne grupe za poglavlje 24.